

Svaz paraplegiků - vznik, poslání a cíle

V České republice přibude každý rok více než 200 lidí, kteří se po úrazu s poraněním míchy mohou pohybovat jen pomocí ortopedického vozíku. Podle nejnovějších údajů přibývá ročně dalších 50-100 lidí, kteří ochrnou v důsledku onemocnění či jiného neúrazového poškození míchy. Lidé i jejich rodiny jsou tragickou životní změnou zastíženi náhle a jen velmi obtížně a s velkým úsilím se vyrovnávají se všemi důsledky. Potřebují k tomu pomoc společnosti. Má-li být účinná, musí přijít okamžitě po vzniku problému. Pouze systémová, kvalifikovaná a všestranná pomoc umožňuje postiženému člověku a jeho rodině situaci zvládnout.

V roce 1990 založili lidé ochrnutí po poranění míchy občanské sdružení Svaz paraplegiků. Cílem organizace je dosažení stejných podmínek pro uplatnění v životě pro občany imobilní po poranění míchy jako pro občany tzv. zdravé. Svaz paraplegiků usiluje o změnu postoje společnosti k lidem se zdravotním postižením směrem k partnerskému vztahu, akceptujícímu rozdílné možnosti a tedy nutnost přizpůsobit prostředí i další podmínky, aby došlo k vyrovnání příležitostí. Svaz paraplegiků usiluje dále o legislativní změny, které vyrovnání příležitostí usnadní.

Svaz paraplegiků poskytuje lidem po poranění míchy také přímou pomoc. K tomu vybudoval s pomocí pana Zdeňka Svěráka informační, poradenské a rehabilitační centrum – Centrum Paraple.

Centrum Paraple

Centrum Paraple pomáhá lidem ochrnutým po poranění míchy vyrovnat se s důsledky zdravotního postižení, dosáhnout nejvyšší možné míry soběstačnosti a snížit závislost na pomoci druhých osob, získat a udržovat si optimální fyzickou a psychickou kondici, zlepšit předpoklady k pracovnímu i společenskému uplatnění a vrátit se k aktivnímu životu.

Centrum Paraple má celorepublikovou působnost. Pomoc, kterou poskytuje je bezplatná, případně za symbolický příspěvek.

Centrum Paraple vyhledává nové občany po úrazu s poraněním míchy a nabízí jim informace, poradenství a zařazení do intenzivního sociálně – rehabilitačního programu. Později po zvládnutí prvního období po úrazu a přizpůsobení se novým životním podmínkám se těmto lidem nabízí jako průvodce a opora při řešení problémů v průběhu dalšího života.

Rok 2003 – přehled činnosti

Programy přímé pomoci lidem po poranění míchy

Nabízená pomoc byla určena:

- lidem, ochrnutým po poranění míchy, kteří jsou krátkou dobu po úrazu nebo jiném

poškození míchy a se svým stavem se teprve vyrovnávají

- lidem, kteří jsou již delší dobu po poškození míchy a potřebují informace nebo pomoc při řešení zdravotních i jiných problémů vzniklých následkem míšň léze
- jejich rodinám

Celkem využilo některou za služeb Centra Paraple 1 500 klientů, z toho 208 ze zúčastnilo intenzivního rehabilitačního programu, pobytu se specifickým programem nebo počítačového kurzu (viz níže).

Centrum Paraple poskytovalo lidem po poranění míchy zejména následující služby:

- **Informační a poradenský servis**

Informace z oblasti sociálně právní, poradenství při řešení zdravotních problémů, při odstraňování architektonických bariér v bytě, v přístupu do domu i na pracoviště, při volbě i získávání vhodných rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, při výběru a úpravě automobilu a při hledání zaměstnání

- **Intenzivní sociálně rehabilitační program**

Zaměřený na zlepšení fyzické a psychické kondice, získání nejvyšší možné úrovně soběstačnosti v denních činnostech. Program obsahuje lékařskou péči, fyzioterapii, ergoterapii, psychologickou podporu, ošetrovatelskou péči a osobní asistenci. Program je poskytován při 1-2 týdenních pobytech, pro klienty z Prahy a blízkého okolí probíhá ambulantní formou.

- **Pobyty se specifickým programem**

- rekondiční (pro klienty delší dobu po vzniku zdravotního postižení)

- rehabilitační (pro nové klienty)

- sportovní zaměřené na různé druhy sportů (např. florbal, sledge hokej, atletika, plavání, tenis, stolní tenis, volejbal, střelba, lukostřelba, potápění)

- sportovní letní (vodácké, cyklistické - handbike)

- sportovní zimní (monoski)

- arteterapeutické kurzy (keramika, batika, výroba ručního papíru, tématické – vánoční a velikonoční)

- **Projekt David**

Centrum Paraple ve spolupráci s ČVUT v Praze a s Kontem Bariéry Nadace Charty 77 pořádá kurzy práce s počítačem a softwarovým vybavením pro vozíčkáře. Kurzy jsou týdenní, s možností ubytování. Cílem je pracovní uplatnění vozíčkářů.

Podpora zlepšení úrovně zdravotní péče o občany ochrnuté po poranění míchy

- V roce 2003 uspořádalo Centrum Paraple s podporou Ministerstva zdravotnictví ČR tři odborné semináře pro pracovníky spinálních jednotek, rehabilitačních ústavů a Centra Paraple. Semináře byly zaměřeny na odborné i organizační problémy jednotlivých pracovišť a zejména na budování vzájemné spolupráce. Semináře se uskutečnily 15. dubna 2003, 28. října 2003 a 13. prosince 2003. Díky spolupráci a s podporou ministerstva zdravotnictví byl vydán a distribuován sborník informující zdravotnická zařízení o spinálních jednotkách a rehabilitačních ústavech.
- Na semináři 28.10. 2003 začala příprava založení Paraplegiologického fóra, odborné skupiny zdravotníků při Svazu paraplegiků

Projekty na podporu Centra Paraple

▪ **Běh pro Paraple – 19.6. 2003**

Benefiční akce, která je příležitostí pro setkání našich klientů vozíčkářů a veřejnosti. Pomáhá nám podnítit zájem o lidi se zdravotním postižením a ovlivňovat postoj veřejnosti k nim. Současně je tato akce důležitým zdrojem finančních prostředků na naši činnost. Zdraví lidé uzavírají sázky se svými přáteli a závodí v běhu na 100m. Poražený neodevzdá prohranou částku vítězi, ale na místě ji věnuje Centru Paraple. Akci pořádá svaz paraplegiků každoročně od roku 2000. V roce 2003 se Běhu pro Paraple mimo jiné zúčastnili: Silvie Brandová, Martina Fulínová, Ivan Hlas, Jan Hlaváč, Michal Horáček, Vladimír Hron, Jan Kašpar, Vladimír Kroc, Michal Kubal, Jan Ruml, Zdeněk Svěrák, Doubravka Svobodová, Jaroslav Uhlíř Ondřej Vetchý, Petr Vichnar, Petr Šabach, Pavel Šporcl a mnozí další.

▪ **Zajímavé údaje akce:**

Počet registrovaných aktivních účastníků závodů: **464 osob**
Finanční částka vybraná v hotovosti na místě: 79.302,50 Kč
Další příjmy: 240.000,- Kč
Výtěžek akce po odečtení nákladů: **219.302,- Kč**
Dar Nadace Duhové energie **557.000,- Kč**

Zisk z akce byl použit na činnost Centra Paraple, zejména k finančnímu zajištění pobytů nových klientů zaměřených na získání větší soběstačnosti a na poradenskou činnost, která je rozvíjena v Brně a na střední Moravě, v Severočeském a Středočeském kraji.

▪ **CD Příběhy Petra Šabacha**

Vydaly Svaz paraplegiků a Radioservis, vydavatelství Českého rozhlasu na podporu činnosti Centra Paraple. Šest příběhů přečetlo šest známých herců - Martin Dejdar, Jaromír Hanzlík, Jiří Lábus, Bolek Polívka, Zdeněk Svěrák a Ondřej Vetchý. Kompaktní disk byl pokřtěn při Běhu pro Paraple Zdeňkem Svěrákem a Petrem Šabachem. Zisk z prodeje je využíván Centrem Paraple na pomoc lidem po poranění míchy.

▪ **Dobročinná akademie – 23.9. 2003**

Pořad Zdeňka Svěráka, vysílaný ve prospěch Centra Paraple od roku 1994 Českou televizí a od roku 2002 také Českým rozhlasem. Vystupují v něm herci, zpěváci a další osobnosti veřejného a kulturního života. Autor a současně moderátor pořadu diváky a posluchače každoročně žádá o podporu činnosti Centra Paraple. Vedle zdroje finančních prostředků je projekt také účinným prostředkem pro ovlivňování postojů veřejnosti ke zdravotně postiženým. Desátý ročník byl vysílán z Žižkovského divadla Járy Cimrmana. V programu účinkovali pěvecký soubor Sedmihlásek, Jaroslav Uhlíř, skupina Chinaski, Lenka Filipová, František Segrado, Jan Kašpar a bratři Ebenové.

Výtěžek Dobročinné akademie 2003 byl 1 859 000 Kč

Získané finanční prostředky využilo Centrum Paraple na rozšíření své činnosti – na nákup přístrojů a pomůcek na rehabilitaci a nácvik soběstačnosti vozíčkářů, na zajištění ošetrovatelské péče v Centru Paraple a na úhradu nákladů spojených

s poskytováním poradenské služby Centra Paraple pacientům spinálních jednotek v Praze, Brně, Ostravě a Liberci a v dalších zdravotnických zařízeních.

- **Večery pod Parapletem**

Podvečerní kulturní program v kavárně Centra Paraple otevřený veřejnosti. V roce 2003 proběhlo setkání se spisovatelem Petrem Šabachem a Zdeňkem Svěrákem, které moderoval Vladimír Kroc. Ze záznamu jej v krátkém sestřihu vysílal Český rozhlas Radiožurnál. Druhý Večer byl věnován povídání se Zbyňkem Švehlou - prvním evropským vozíčkářem, který dokončil Triatlonový závod Ironman Hawaii.

Struktura organizace

- **předsednictvo Svazu paraplegiků**

Štěpánka Antošová, Miroslav Čiháček, Ing. Bohumil Kábrt, PhDr. Alena Kábrtová, Josef Koštejn, JUDr. Libor Macíček, Ing. Karolína Piroutková, Vojtěch Vašíček, JUDr. Zdeněk Žižka,

- **Rada Svazu paraplegiků**

Miroslav Čiháček, Ing. Bohumil Kábrt, Vojtěch Vašíček

- **Správní rada Konta Paraple**

prezident Správní rady: Zdeněk Svěrák

členové Správní rady: Miroslav Čiháček, Ing. Bohumil Kábrt, PhDr. Alena Kábrtová, Jan Kašpar, Vojtěch Vašíček, PhDr. Jan Králík, Prof. MUDr. Pavel Pafko Dr. Sc., Doubravka Svobodová

- **jednatel Svazu paraplegiků**

Ing. Bohumil Kábrt

- **počet členů Svazu paraplegiků: 664**
- **ředitelka Centra Paraple**

PhDr. Alena Kábrtová

- **počet pracovníků Svazu paraplegiků:**

zaměstnanci: 28 osob
civilní služba, počet: 7 osob
externí zdravotní sestry, počet: 8 osob

- **sídlo organizace:**

Svaz paraplegiků – Centrum Paraple
Ovčáráská 471
108 00 Praha 10

Přehled finančního hospodaření Svazu paraplegiků a Centra Paraple v roce 2003

1/ Příjmy : 13 318 000,- Kč

- a) dotace celkem: 2 787 000,- Kč
 - dotace MZ : 399 000,- Kč
 - dotace MPSV: 1 187 000,- Kč
 - grant Mag. hl. města Prahy: 900 000,- Kč
 - grant Mag. Brna + Jihom. kraj: 301 000,- Kč
- b) dary celkem: 6 398 000,- Kč
 - dary do 15 000,- Kč.....1 809 000,- Kč
 - dary nad 15 000,- Kč 4 589 000,- Kč
- c) příjmy z vlastní činnosti celkem: 3 805 000,- Kč
 - platby zdrav. pojišťoven: 1 817 000,- Kč
 - ubytování : 482 000,- Kč
 - ostatní: 1 506 000,- Kč
- d) úroky z vkladů : 328 000,- Kč

2/ Výdaje : 11 988 000,- Kč

- a) provozní náklady : 5 304 000,- Kč
- b) mzdové náklady : 6 684 000,- Kč

Za rok 2003 byl proveden firmou A.M.B. Audit-Praha spol.s r.o. **audit** o hospodaření a účetní uzávěrce Svazu paraplegiků. Výsledkem tohoto auditu je výrok bez výhrady, viz příložená zpráva auditora.

Poděkování

Hlavní partneři Centra Paraple:

Česká televize, Český rozhlas, MF Dnes, iDNES, ŠkodaAuto, Transgas a.s.

Za dotace na činnost Centra Paraple děkujeme

Magistrát hlavního města Prahy
Magistrát města Brna

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Ministerstvo zdravotnictví ČR

Zvláštní poděkování patří

ADECCO spol. s r.o.
AZ Elektrostav, a.s.
Cimex Praha a.s.
České vysoké učení technické
Danfoss s.r.o.
David Rozvald
G.P.S., s.r.o.
Helma
KPMG Česká republika s.r.o.
Messenger Service s.r.o.
Nadace Civilia

Nadace Charty 77 - Konto Bariéry
Ondřej Tůma
Papirius s.r.o
Radioservis vydavatelství Českého rozhlasu
Renault Trucks ČR s.r.o.
Sázková kancelář Fortuna a.s.
S Pro Alfa CZ a.s.
Studio Art Print
Studio Beam s.r.o.
Trigema s.r.o.
Vinné sklepy Lechovice

Nadace Divoké husy
Nadace Duhové energie

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
Zuzana Joachimsthalová

Za podporu dále děkujeme

Adventura s.r.o.
American Restaurants a.s. (KFC)
ASK Slavia Praha
Axel International spol. s r.o.
Barum Centrum Praha
Bef Blansko s.r.o.
Bohemia Bagel
Česká pošta s.p.
FUJIFILM CZ s.r.o.
Fun Explosive
Ha - soft s.r.o.
Hewlett-Packard s.r.o.
IK Trade s.r.o.

Jan Becher - Karlovarská Becherovka, a.s.
Jednota tlumočnicků a překladatelů
J.i.P. dopravní značení, s.r.o.
Kanzelsberger a.s.
Městská část Praha 10
Nakladatelství Listen v Jihlavě
Nakladatelství Paseka
Newton Information Technology s.r.o.
Pražská plynárenská a.s.
Petr Jarchovský
Petr Šabach
Pragomedika spol. s r.o.
Suvenýry.com - reklamní předměty
TOI TOI, sanitární systémy s.r.o.
Würth spol.s r.o.

Za mediální podporu děkujeme

Agentura Immedia
Autoexpert
Autobox
Cigar et Pipe
Co, kdy v Praze
Czech Republic Bussines Guide
Český rozhlas
EURO
E8
Fit styl
Fond Shop
Houser
iDNES
Instinkt
Katka
Konstrukce
L´Art et Antiquities Style
Lidové noviny
Marianne
Mediatel spol. s r.o.
MF DNES

Motor- Presse Bohemia s.r.o.
Naše rodina
Noviny Praha 10
Paní domu
Radio 1
Reader´s Digest Výběr
Reflex
Respekt
Smart AD s.r.o.
Super Vision Media a.s.
SWIFT Holding, a.s.
Svět ženy
Top Víkend magazín
TV Plus
TV Revue
Týden
Týdeník Rozhlas
Xantypa
100+1 zahraniční zajímavost